

Posudek na diplomovou práci

Kateřiny Frainšicové

Souvislosti osobnostních charakteristik a preferencí sportovních aktivit

Základní otázkou, kterou klade tato práce, je otázka, zda může být sportovní aktivita vyjádřením osobnosti. Autorka se zabývá tím, zda určité osobnostní charakteristiky vedou k tomu, že se lidé věnují sportu na vrcholové úrovni, a zda ovlivňují i samotnou volbu sportovní disciplíny. To nejdříve vyžaduje zamyšlení nad tím, které složky naší osobnosti se uplatňují ve vrcholovém sportu. Proto se autorka v teoretické části věnuje obecným i specifickým psychologickým požadavkům sportovní činnosti a v souvislosti s tím i psychologické typologii sportů. V této části také připomíná některé studie týkající se psychologických rozdílů sportovců a nespportovců, a problematiky podstaty, výběru i vývoje pro sport talentovaných osob.

Na základě dosavadních zjištění se autorka rozhodla použít v této oblasti dosud nevyužitý test 4Elements, který se zaměřuje na faktorovou analýzou identifikovatelné skupiny temperamentových charakteristik, odpovídajících vlastnostem, které lidé intuitivně spojují s jednotlivými živly. Od počátku se zdálo nejpravděpodobnější, že soutěživost, dominance a ochota vydávat větší množství energie bude u sportovců vyšší, a tedy bude vyšší i výskyt dimenze Oheň. Při příležitosti administrace tohoto testu prověřila autorka i zbývající tři skupiny temperamentových charakteristik. Statisticky zjistila u sportovců nejen významně vyšší výskyt dimenze Oheň, ale také statisticky významně nižší výskyt dimenze Voda. Z dřívějších výzkumů je patrné, že voda souvisí s vyšší senzitivitou, emocionalitou, labilitou a introverzí. Přestože nebyla tato souvislost dopředu odhadována, zdá se nalezená statisticky signifikantní vazba psychologicky srozumitelná. Statisticky významná vazba mezi typem sportu a osobnostními charakteristikami nebyla nalezena.

Vzhledem k tomu, že byla skupina sportovců tvořena 86 vrcholovými sportovci studujícími na FTVS, bylo nutné porovnávat tuto skupinu s kontrolním souborem 93 vysokoškoláků, kteří nespportují na vrcholové úrovni. Zajímavým nálezem bylo to, že se obě skupiny vysokoškoláků

odlišovaly od obecné populace v nižší dimenzi Země. Obě skupiny byly mapovány z hlediska četosti sportovních aktivit i z hlediska jejich preferencí. Dotazníkem sportovních aktivit, který autorka sama vytvořila. Dodatečně byly sledovány i vazby mezi některými kvantitativními a kvalitativními charakteristikami sportovních činností a „živly“ operacionalizovanými dotazníkem čtyř živelů. Empirická část obsahuje veškeré náležitosti psychologického výzkumu a její nálezy jsou v závěru patřičně diskutovány.

Práce splňuje požadavky kladené na úspěšné diplomové práce a doporučuji ji proto k obhajobě.

Navrhuji výborně.

Radvan Bahboub

Katedra psychologie FF UK